

Raadsinformatiebrief

Datum	25 maart 2025	Zaaknummer	2718297
		Portefeuille	Ruimtelijke ordening en infrastructuur J.T. van Burgsteden
Onderwerp	Voornemen en voorstel voor Participatie Waterstofnetwerk Oost-Nederland		

Behandeling in commissie

Niet van toepassing

Kennisnemen van:

Voornemen en voorstel voor Participatie Waterstofnetwerk Oost-Nederland van het Rijk

Aanleiding

Met deze brief willen wij u informeren over de start van de (rijks)projectprocedure voor Waterstofnetwerk Oost-Nederland. Het project is onder regie van het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) formeel van start gegaan met de publicatie van het Voornemen en Voorstel voor Participatie, dat van 7 maart tot en met 17 april 2025 ter inzage ligt. Deze brief geeft een samenvatting van het project en de procedure.

Kernboodschap

Hynetwork -dochter van Gasunie- is in opdracht van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) bezig met de realisering van een waterstofnet in Nederland. Dit ter uitvoering van de landelijke klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen, de energie- en grondstoffentransitie en de verduurzaming van de grote industriële clusters in Nederland. Binnen het grondgebied van de gemeente Meierijstad liggen diverse landelijke gastransportleidingen. Twee van deze leidingen worden omgezet naar waterstoftransportleiding:

1) *Project Waterstofnetwerk Oost-Nederland*

Dit betreft ombouw van de gasleiding tussen Ommen en Bontel naar waterstof. Deze ligt in Meierijstad in het buitengebied ten westen van Schijndel.

2) *Project Delta Rhine Corridor (DRC)*

Dit betreft de leidingenzone die loopt van Rotterdam via Moerdijk naar Chemelot in Geleen en naar de Duitse grens. De zone volgt in Meierijstad de bestaande gasleiding ten zuiden van Sint-Oedenrode en het Vresselse Bos. Het oorspronkelijke plan was om naast de ombouw van de bestaande gasleiding naar waterstof, een CO₂ leiding, een ammoniakleiding en 3 gelijkstroom

leidingen in de zone aan te leggen. Dit is inmiddels afgeschaald naar alleen de eerste twee: waterstof en CO₂.

De bovengenoemde gasleidingen zijn als zodanig bestemd in het geldende Omgevingsplan gemeente Meierijstad c.q. in de onderliggende bestemmingsplannen en daarmee juridisch-planologisch niet bestemd om te gebruiken voor transport van andere stoffen. Het Rijk heeft voor inpassing van dat afwijkende gebruik het instrument van de projectprocedure tot haar beschikking. De procedure voor Waterstofnetwerk Oost-Nederland is zoals aangegeven per 7 maart 2025 opgestart. De procedure voor de DRC is al in 2023 opgestart.

Het Waterstofnetwerk Oost-Nederland maakt onderdeel uit van het landelijk waterstofnetwerk. Het landelijk waterstofnetwerk verbindt de vijf grote industrieclusters in Nederland met elkaar, met het buitenland en met de waterstofopslag bij Veendam. Het Waterstofnetwerk Oost-Nederland is deel van dit netwerk en sluit in het noorden bij Ommen aan op het Waterstofnetwerk Drenthe Overijssel. In het Zuiden, bij Boxtel, sluit het project aan op de DRC.



Afbeelding: tracé Waterstofnetwerk Oost-Nederland

Communicatie

Het Voornemen en Voorstel voor Participatie is gepubliceerd op de website van RVO www.rvo.nl/waterstofnetwerk-on en in de Staatscourant. Daarnaast worden onze inwoners o.a. via de Gemeentepagina en social geïnformeerd. Er worden informatiebijeenkomsten georganiseerd, waaronder op 26 maart in Boxtel.

Participatie

In het kader van de te volgen procedure (zie verderop) vinden er formele en informele overlegmomenten plaats tussen de betrokken bevoegde gezagen. Gedurende het planvormingsproces wordt via informeel overleg beoogd te zorgen voor een goede afstemming, resulterend in een breed gedragen project. Daarnaast voorziet de procedure in diverse formele afstemmingsmomenten waarbij betrokken bestuursorganen en adviseurs geraadpleegd worden. Hiervoor zijn een bestuurlijk overleg en twee ambtelijke overleggen (resp. inhoudelijk/procedureel en communicatie) ingesteld. In de eerste overlegronde in januari en februari 2025 is door de lokale overheden aangekaart dat de koppelkansen voor het regionale en lokale bedrijfsleven op het waterstofnetwerk in de onderzoeken meegenomen moeten worden.

Ook vinden op verschillende momenten in de procedure informatiebijeenkomsten voor omwonenden en andere belanghebbenden plaats waarbij reacties op ter inzage gelegde stukken kunnen worden ingediend. Daarnaast wordt met specifieke doelgroepen zoals grondeigenaren overleg gevoerd zodat zij hun belangen goed kunnen inbrengen.

Duurzaamheid

Europa wil de CO₂-uitstoot in 2030 met 55 procent verminderen ten opzichte van 1990 en uiterlijk in 2050 een CO₂-neutrale energievoorziening realiseren. Ook Nederland moet hieraan meewerken. Hierover zijn Europese en nationale afspraken gemaakt. Het kabinet heeft in 2020 de Kabinetsvisie Waterstof opgesteld waarin de noodzaak voor een nationale waterstofinfrastructuur is uitgesproken. In het Nationaal Plan Energiesysteem staat de kabinetsvisie beschreven over hoe een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem in 2050 eruitziet en wat er nodig is om daar te komen. Waterstof speelt daarin een belangrijke rol.

De industrie in Nederland is verantwoordelijk voor zo'n 25% van de landelijke CO₂-uitstoot. Met elektrificatie is verduurzaming van de industrie slechts beperkt mogelijk. Bij de verbranding van waterstof komt geen CO₂ vrij. Daarnaast is een voordeel van waterstofgas dat het in grote hoeveelheden opgeslagen kan worden. Zo kan het beschikbaar worden gemaakt en omgezet naar elektriciteit als er weinig duurzame elektriciteit is (zoals zonne- en windenergie) en opgeslagen worden als er veel duurzame elektriciteit beschikbaar is.

Financiën

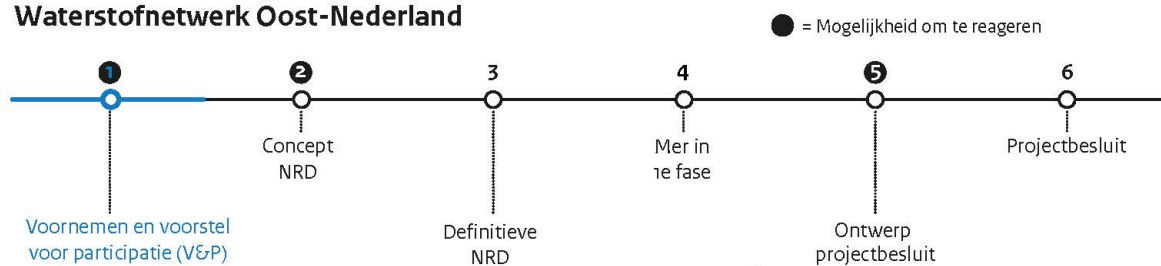
Het voeren van deze projectprocedure heeft voor de gemeente Meierijstad geen financiële consequenties, anders dan ambtelijke en bestuurlijke inzet op basis van de reguliere apparaatskosten.

Procedurestappen / planning

Met de publicatie van het Voornemen en Voorstel voor Participatie start de Verkenningfase. Gedurende de ter inzage legging van 7 maart tot en met 17 april 2025 wordt een ieder in de

gelegenheid gesteld om te reageren op het Voornemen en Voorstel. Het eindresultaat van de verkenning is het vaststellen van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Daarin staat hoe en welke milieueffecten onderzocht gaan worden. Het concept van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) wordt ter inzage gelegd. Omdat het aan het begin van de projectprocedure al duidelijk is dat er slechts één tracé mogelijk is, wordt er één project-MER opgesteld. In de bijlage bij het Voornemen en Voorstel voor Participatie staat nader beschreven waarom er maar één tracé mogelijk is voor dit project. In de planuitwerkingsfase (verwacht 2025 tot 2027) wordt de verkenning verder in detail uitgewerkt. Hierna wordt het besluit vastgelegd in een projectbesluit door de ministers van KGG en Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Dit besluit staat open voor beroep bij de Raad van State.

Waterstofnetwerk Oost-Nederland



Het projectbesluit wijzigt in één keer de functie (voorheen bestemming) van de leiding van aardgas naar waterstofgas voor het gehele tracé. Besluiten die voor het project nodig zijn, worden zoveel mogelijk voorbereid in één gecoördineerde procedure. De bevoegdheid voor deze vergunningen blijft bij de betrokken bevoegde gezagen. Wel worden deze gezamenlijk gepubliceerd door het ministerie van KGG.

Na het aanpassen van de juridisch-planologische status van de leiding zal de technische uitvoering plaatsvinden (verwacht 2028-2032). De ombouw van een aardgastransportleiding naar een waterstoftransportleiding zal op enkele tientallen kleine werklocaties in Oost-Nederland leiden tot zichtbare werkzaamheden aan afsluiterlocaties. In de gemeente Meierijstad zal afsluiterstation S-185, gelegen aan de Molendijk-Noord in Schijndel, worden omgebouwd.

Bijlage(n)

Voornemen en voorstel voor Participatie Waterstofnetwerk Oost-Nederland.

Weblink: <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-03/Voornemen-en-voorstel-voor-participatie-Waterstofnetwerk-Oost-Nederland.pdf>

Ter inzage documenten

Voornemen en voorstel voor Participatie Waterstofnetwerk Oost-Nederland

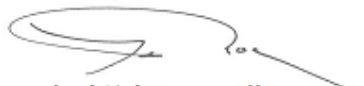
Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,

De burgemeester



drs. M.J.M. Meertens



ir. C.H.C. van Rooij